

Asia: VN/33945/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

-

2. Oppimisen tukea ja erityisopetusta koskevat säädösehdotukset

Oppimisen tuen vahvistaminen yhdenmukaisesti koko toisella asteella on tavoitteena kannatettava. Karvin arvioinnin mukaan osa tukea tarvitsevista jää lukiokoulutuksen aikana vaille tarvitsemaansa tukea. STTK pitää tärkeänä, että oppimisen tukea on saatavilla oikea-aikaisesti ja että tuki edistää opiskelijan oppimista ja opinnoissa etenemistä.

Erytisopetuksen osalta nostamme esiin huolen, joka liittyy siihen, että hallituksen esityksen mukaan erityisopetusta voisi saada todennettujen oppimisvaikeuksien tai muiden syiden vuoksi. Opiskelijan edun mukaista olisi, että erityisopetuksen piiriin voisi päästä heti kun oppimisen tuen keinot eivät ole riittäviä. Tutkimuksiin pääsy oppimisvaikeuksien todentamiseksi voi viedä aikaa, eikä sen tulisi viivästyttää opiskelijan erityisopetukseen pääsyä.

3. Lukiokoulutuksen rahoitusperusteita koskevat säädösehdotukset

STTK katsoo, että esitetty muutos rahoitusperusteisiin vie kehitystä maltillisesti kestävämpään suuntaan kuitenkin turvaamalla lukiokoulutuksen riittävän alueellisen saavutettavuuden. Lukiokoulutuksen järjestämisellä voi olla laajempiakin vaikutuksia koulutuksen järjestämiseen alueella ja alueen elinkeinoelämään. Lukiokoulutuksen riittävä alueellinen saatavuus turvaa myös sivistyksellisten oikeuksien toteutumista haja-asutusalueilla ja alueen vähemmistökielten osalta.

4. Englanninkielistä lukiokoulutusta, opiskelijavalintaa ja ylioppilastutkintoa koskevat säädösehdotukset

Englanninkielistä lukiokoulutusta ja ylioppilastutkintoa koskevien esitysten voi nähdä parantavan opiskelijoiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia hakeutua lukiokoulutukseen ja suorittaa ylioppilastutkinto. Esitys on kannatettava hallituksen esityksessä todetuilla reunaehdoilla.

STTK tuo esille, että kotimaisten kielten osaamisella on iso merkitys suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumisen kannalta ja tulevien jatko-opiskelumahdollisuuksien ja työllistymisen kannalta. Siksi kotimaisten kielten oppimisella tulee olla iso rooli myös englanninkielisessä lukiokoulutuksessa, ja opiskelijoiden tulee saada riittävä tuki kielen oppimiseen.

Opiskelijaksi ottamisen osalta on tärkeää, että myös englanninkielisessä koulutuksessa arvioidaan hakijan valmiuksia suoritua englanninkielisestä opetuksesta.

5. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskevat säädösehdotukset

-

6. Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset

STTK kannattaa tilauskoulutusta koskevan sääntelyn tarkentamisesta. Ei ole tarkoituksenmukaista järjestää tilauskoulutusta, jossa tilaajan tavoitteena on ainoastaan välittää opiskelijoita. Lukiokoulutuksen opiskelijat ovat pääsääntöisesti alaikäisiä nuoria, ja on tärkeä huolehtia siitä, että tilauskoulutukseen opiskelijat tiedostavat omat oikeutensa ja velvollisuutensa.

7. Muut kommentit

STTK tuo esille, että hallituksen kehysriihessä tekemä päätös maksuttomien oppimateriaalien rajaamisesta toisen asteen koulutuksessa todennäköisesti heikentää erityisesti heikommassa taloudellisessa asemassa olevien nuorten mahdollisuuksia suorittaa lukiokoulutus ja ylioppilastutkinto. Siten maksuttomien oppimateriaalien rajaaminen on ristiriidassa hallituksen lukiolain uudistamista koskevien tavoitteiden kanssa, joissa korostetaan sivistyksellisten oikeuksien toteutumista.

Nousiainen Riina
STTK ry.